

Bruselj, 15. september 2025
(OR. en)

12790/25

**Medinstitucionalna zadeva:
2025/0524 (COD)**

LIMITE

**CLIMA 335
ENV 830
ENER 440
COMPET 863
IND 346
MI 645
CODEC 1253**

DOPIS

Pošiljatelj: Generalni sekretariat Sveta
Prejemnik: Odbor stalnih predstavnikov/Svet
Zadeva: Predlog UREDBE EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA o spremembi
Uredbe (EU) 2021/1119 o vzpostavitvi okvira za doseganje podnebne
nevtralnosti
– poročilo o napredku
– orientacijska razprava

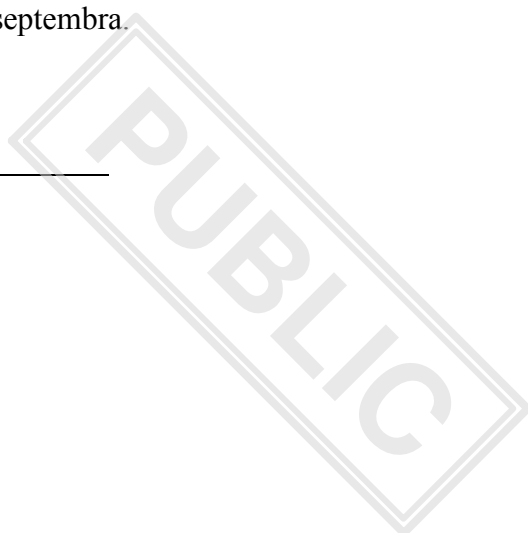
V prilogi vam pošiljamo:

- Poročilo o napredku v zvezi z navedenim predlogom, ki bo predstavljeno na seji Sveta (okolje) 18. septembra 2025.

To poročilo, za pripravo katerega je odgovorno predsedstvo, ne posega v posamezna vprašanja, ki so v posebnem interesu posameznih delegacij, ali v njihove nadaljnje prispevke. V njem sta opisana dosedanje delo pripravljalnih teles Sveta in stanje obravnave navedenega predloga.

- Na podlagi tega poročila o napredku je predsedstvo pripravilo vprašanja za ministrsko orientacijsko razpravo na seji Sveta za okolje.

Odbor stalnih predstavnikov naj se seznani s poročilom o napredku in vprašanji, ki jih je pripravilo predsedstvo, ter jih posreduje Svetu (okolje) za sejo 18. septembra.

Informacije predsedstva o napredku, doseženem pri obravnavi predloga o spremembi evropskih podnebnih pravil

I. OZADJE

EU je podnebne cilje za leti 2030 in 2050 določila v Uredbi (EU) 2021/1119 o vzpostavitvi okvira za doseganje podnebne nevtralnosti (v nadaljnjem besedilu: evropska podnebna pravila)¹. V skladu s členom 4(3) teh pravil je za doseg cilja podnebne nevtralnosti treba določiti vmesni podnebni cilj za leto 2040.

Komisija je 6. februarja 2024 objavila sporočilo z naslovom „Zavarujmo svojo prihodnost: Podnebni cilj Evrope za leto 2040 in pot do podnebne nevtralnosti do leta 2050 ter oblikovanje trajnostne, pravične in uspešne družbe“². Ob upoštevanju znanstvenega mnenja Evropskega znanstvenega svetovalnega odbora za podnebne spremembe ter na podlagi podrobne ocene učinka in poročila o ogljičnem proračunu je kot cilj za leto 2040 priporočila 90-odstotno zmanjšanje neto emisij toplogrednih plinov v primerjavi z ravnmi iz leta 1990.

Komisija je 2. julija 2025 objavila predlog³, s katerim evropska podnebna pravila spreminja tako, da vanje vključi navedeni cilj 90 % in spremembe seznama elementov iz člena 4 obstoječe uredbe, med drugim tudi tri prilagodljivosti kot pomoč pri doseganju cilja EU. Zagotovila bo, da bodo v prihodnjih zakonodajnih predlogih o okviru podnebne politike za obdobje po letu 2030 ti elementi ustrezno upoštevani. Obenem je v predlogu navedla, da se bo zavzemala za pospešitev in okrepitev omogočitenega okvira, da bi zagotovila vzpostavitev pogojev v podporo evropski industriji in državljanom med celotnim prehodom.

¹ Uredba (EU) 2021/1119 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 30. junija 2021 o vzpostavitvi okvira za doseganje podnebne nevtralnosti in spremembi uredb (ES) št. 401/2009 in (EU) 2018/1999 (evropska podnebna pravila) (UL L 243, 9.7.2021, str. 1).

² 6291/24.

³ 11184/25 + ADD 1.

Komisija je predlog predstavila na seji Odbora stalnih predstavnikov (Coreper) 2. julija 2025.

V Evropskem parlamentu je bil za poročevalca za predlog v imenu Odbora za okolje, podnebje in varnost hrane (ENVI) imenovan Ondřej KNOTEK (PřE, CZ). Glasovanje v odboru naj bi potekalo 23. septembra, na plenarnem zasedanju pa naj bi glasovali med 6. in 9. oktobrom.

Evropski ekonomsko-socialni odbor in Odbor regij sta bila zaprosena za mnenje.

II. STANJE

Delovna skupina za okolje (WPE) je predlog preučila na sejah 3., 7., 14. in 22. julija ter 2. septembra 2025. Na podlagi dveh zaporednih kompromisnih besedil predsedstva, o katerih je Delovna skupina za okolje razpravljala na sejah 22. julija oziroma 2. septembra⁴, je bil dosežen znaten napredek v razpravah.

Coreper je 16. julija predložil smernice za nadaljnje delo na podlagi treh usmerjevalnih vprašanj⁵. Coreper je 12. septembra 2025 preučil kompromisno besedilo predsedstva, da bi na seji Sveta (okolje) 18. septembra razpravljali o splošnem pristopu in dosegli dogovor o njem.

Med razpravo na seji Coreperja 12. septembra se je izkazalo, da delegacije priznavajo dosedanji napredek in da so najnovejši kompromisni predlogi na splošno dobro sprejeti. Več delegacij je podprlo cilj predsedstva, da bi na seji Sveta za okolje 18. septembra dosegli splošni pristop glede predloga Komisije. Vendar je več drugih delegacij navedlo, da je potrebna nadaljnja razprava, preden bodo lahko sprejele stališče o predlogu, vključno z morebitnimi smernicami Evropskega sveta. Predsedstvo je na podlagi tega sklenilo, da ne bi bilo realistično, da bi si prizadevali za splošni pristop na seji Sveta za okolje 18. septembra. Namesto tega želi predsedstvo Svetu za okolje predstaviti poročilo o napredku ter ministre in ministrice pozvati k orientacijski razpravi, da bi zagotovili dodatne smernice za nadaljnje delo, vključno z nadaljnjimi razpravami o besedilu uredbe.

⁴ 11685/25 in 11685/1/25 REV 1.

⁵ 11325/25.

III. NAPREDEK, DOSEŽEN V RAZPRAVAH

Napredek je bil dosežen v zvezi s številnimi deli predloga, med drugim z boljším razumevanjem in pojasnitvijo predlaganih prilagodljivosti ter spremembo besedila, da se okrepijo številni drugi elementi iz člena 4(5). Predsedstvo meni, da je v zadnjem kompromisnem besedilu predsedstva glede teh vprašanj doseženo pravično ravnovesje med stališči držav članic.

Predsedstvo ugotavlja, da tri prilagodljivosti, ki jih predlaga Komisija (člen 4(5), točke (a)–(c)), uživajo široko podporo držav članic na načelni ravni, čeprav imajo delegacije o nekaterih vprašanjih še vedno različna stališča. Prilagodljivosti vključujejo omejeno uporabo mednarodnih dobropisov na podlagi člena 6 Pariškega sporazuma, več prilagodljivosti med sektorji in znotraj njih v okviru za obdobje po letu 2030 ter vključitev domačih trajnih odvzemov v EU ETS. Predsedstvo je na teh področjih spremenilo besedilo, da bi zagotovilo večjo jasnost glede predvidene uporabe teh prilagodljivosti, in sicer z vključitvijo ustreznih primerov v uvodne izjave in pojasnilom, da se mednarodni dobropisi ne bi smeli uporabljati za skladnost v okviru EU ETS.

Predsedstvo je med pogajanja vključilo besedilo, s katerim je okrepilo dele predloga Komisije, ki se na primer nanašajo na priznavanje nacionalnih okoliščin in posebnosti držav članic (tudi najbolj oddaljenih regij in otokov), potrebe po pravičnem prehodu, prihodnjo revizijo krivulje EU ETS v smeri cilja za leto 2040 ter posebnosti sektorja rabe zemljišč, spremembe rabe zemljišč in gozdarstva (LULUCF) ter kmetijskega sektorja. S spremembami predloga Komisije se krepi tudi besedilo o potrebi po upoštevanju socialnih, gospodarskih in okoljskih učinkov po državah članicah, potrebi po zagotavljanju konkurenčnosti evropske industrije in obravnavanju tveganja selitve virov CO₂ ter zagotavljanju podpore inovacijam in dostopu do inovativnih tehnologij v vseh državah članicah.

V zvezi s prihodnjimi ocenami učinka za okvir za obdobje po letu 2030 so delegacije predlagale, da se doda seznam postavk, ki naj jih Komisija analizira, med drugim geopolitične razmere, učinke na energetske intenzivne panoge ter stroške energije in naložbene potrebe po državah članicah.

Predsedstvo je predlagalo tudi vključitev novih določb za okrepitev obstoječe klavzule o pregledu (člen 11) evropskih podnebnih pravil, tako da se kot novi elementi, ki jih je treba upoštevati v rednih poročilih Komisije, dodajo konkurenčnost evropske industrije, tehnološki napredek in uvajanje inovativnih tehnologij po državah članicah in sektorjih. V členu 11 je pojasnjeno, da se lahko poročilu iz tega člena poleg obstoječe možnosti spremembe samih podnebnih pravil priložijo tudi predlogi za dodatne ukrepe za okrepitev pobud v zvezi z omogočitvenim okvirom.

Za številne države članice je omogočitveni okvir za doseganje predlaganega cilja za leto 2040 ključnega pomena. Poleg ključnega omogočitvenega dejavnika v obliki izvajanja zakonodajnega okvira za leto 2030 bo omogočitveni okvir med drugim podpiral konkurenčnost evropske industrije, pravičen prehod in enake konkurenčne pogoje z mednarodnimi partnerji ter zagotovil financiranje čistega prehoda. Številne od teh pobud ne spadajo na področje uporabe evropskih podnebnih pravil in o njih razpravljajo ali bodo razpravljale druge sestave Sveta. Kljub temu so delegacije prejele celovite informacije o tekočih in prihodnjih pobudah, predsedstvo pa je ob priznavanju njihovega pomena v uvodne izjave vključilo dejanska sklicevanja na več ustreznih pobud, vključno z dogovorom o čisti industriji, banko za razogljichenje industrije in mehanizmom za ogljično prilagoditev na mejah.

Predsedstvo meni, da je kompromisno besedilo o evropskih podnebnih pravilih, ki je bilo Coreperju predloženo 12. septembra, dobro uravnovešeno, hkrati pa priznava, da še vedno obstajajo odprta vprašanja. Delegacije imajo različna mnenja o tem, kako bi mednarodni dobropisi prispevali k doseganju cilja. V zvezi z drugimi občutljivimi vprašanji, kot so različna mnenja o stroškovni učinkovitosti in solidarnosti ter o vlogi različnih virov energije pri prehodu in potreba po nadaljnjem priznavanju negotovosti naravnih ponorov, predsedstvo meni, da prilagoditve predloga Komisije vzpostavljajo natančno ravnovesje med različnimi stališči držav članic, hkrati pa priznava, da bi bilo morda potrebno nadaljnje delo.

Priloženo besedilo odraža najnovejše kompromisne predloge predsedstva, o katerih je Coreper razpravljal 12. septembra 2025, pri čemer je bilo po razpravi in pisnih predlogih delegacij na seji Coreperja dodanih nekaj dodatnih predlogov predsedstva. Ti se nanašajo na ocenjeno raven neto odvzemov na ravni Unije v zvezi s cilji iz klavzule o pregledu (člen 11) in na to, da bi morala Komisija v prihodnjih ocenah učinka analizirati medsebojne povezave z obrambno in varnostno politiko (uvodna izjava 8). Novi predlogi so označeni s **kreplekim tiskom in podčrtani**. Spremembe predloga Komisije so podčrtane, črtano besedilo pa nadomeščeno s simbolom [...].

Priloženo besedilo se ne šteje za dogovorjen izid, temveč je predloženo za informiranje o trenutnem stanju in kot podlaga za nadaljnje razprave v pripravljanih telesih Sveta.

IV. VPRAŠANJA ZA RAZPRAVO

Pričakuje se, da bo moral Svet za okolje po zasedanju Evropskega sveta ponovno obravnavati predlog za spremembo evropskih podnebnih pravil. Ob upoštevanju tega naj ministri in ministrice ocenijo napredek in pripravijo smernice za nadaljnje ukrepanje, med drugim v zvezi z naslednjimi zadevami:

- *Vloga mednarodnih dobropisov pri doseganju cilja za leto 2040*
- *Prihodnja vloga naravnih ponorov*
- *Drugi elementi okvira za obdobje po letu 2030, za katere želite pripraviti dodatne smernice.*

Predlog

**UREDBA EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA o spremembi Uredbe (EU) 2021/1119
o vzpostavitvi okvira za doseganje podnebne nevtralnosti**

EVROPSKI PARLAMENT IN SVET EVROPSKE UNIJE STA –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije in zlasti člena 192(1) Pogodbe,

ob upoštevanju predloga Evropske komisije,

po posredovanju osnutka zakonodajnega akta nacionalnim parlamentom,

ob upoštevanju mnenja Evropskega ekonomsko-socialnega odbora¹,

ob upoštevanju mnenja Odbora regij²,

v skladu z rednim zakonodajnim postopkom,

¹ UL C , , str. .

² UL C , , str. .

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) Izid prvega pregleda globalnega stanja³ v okviru Pariškega sporazuma⁴, ki je bil zaključen na konferenci Združenih narodov o podnebnih spremembah konec leta 2023, je pokazal, da pogodbenice sprejemajo vse učinkovitejše podnebne politike, vendar so potrebni nujni dodatni ukrepi, da bo svet dosledno sledil začrtani poti in dosegel cilje iz Pariškega sporazuma.
- (2) Unija je s sprejetjem Uredbe (EU) 2021/1119 Evropskega parlamenta in Sveta⁵ v zakonodajo vključila zavezujoč cilj podnebne nevtralnosti v celotnem gospodarstvu do leta 2050, s čimer se bodo neto emisije toplogrednih plinov do tega leta zmanjšale na nič, in cilj doseganja negativnih emisij po tem letu. Navedena uredba določa tudi zavezujoč vmesni podnebni cilj Unije za leto 2030 in [...] [...] zahteva, da se določi vmesni vseevropski podnebni cilj za leto 2040.
- (3) Komisija je ob upoštevanju znanstvenega mnenja Evropskega znanstvenega svetovalnega odbora za podnebne spremembe (v nadaljnjem besedilu: svetovalni odbor) in na podlagi podrobne ocene učinka v sporočilu z dne 6. februarja 2024 z naslovom „Zavarujmo svojo prihodnost: Podnebni cilj Evrope za leto 2040 in pot do podnebne nevtralnosti do leta 2050 ter oblikovanje trajnostne, pravične in uspešne družbe“⁶ predstavila priporočeni cilj za leto 2040, in sicer 90-odstotno zmanjšanje neto emisij toplogrednih plinov v primerjavi z ravnmi iz leta 1990.

³ Sklep 1/CMA.5.

⁴ UL L 282, 19.10.2016, str. 4.

⁵ Uredba (EU) 2021/1119 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 30. junija 2021 o vzpostavitvi okvira za doseganje podnebne nevtralnosti in spremembi uredb (ES) št. 401/2009 in (EU) 2018/1999 (evropska podnebna pravila) (UL L 243, 9.7.2021, str. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1119/oj>).

⁶ COM(2024) 63 final.

- (4) Komisija je pri predlogu podnebne cilja Unije za leto 2040 upoštevala najboljše razpoložljive in najnovejše znanstvene dokaze, vključno z najnovejšimi poročili Medvladnega panela za podnebne spremembe (IPCC) in svetovalnega odbora, družbene, gospodarske in okoljske vplive, vključno s stroški neukrepanja, potrebo po zagotovitvi poštenega in socialno pravičnega prehoda za vse, stroškovno in gospodarsko učinkovitost, konkurenčnost gospodarstva Unije, zlasti malih in srednjih podjetij ter sektorjev, ki so najbolj izpostavljeni selitvi virov CO₂, najboljše razpoložljive stroškovno učinkovite, varne in nadgradljive tehnologije, energetska učinkovitost, vključno z načelom „energetska učinkovitost na prvem mestu“ [...], cenovno dostopnost energije in zanesljivo oskrbo z energijo za vse države članice, pravičnost in solidarnost med državami članicami in znotraj njih, potrebo po zagotavljanju okoljske učinkovitosti in postopnega napredka, potrebo po dolgoročnem ohranjanju, upravljanju in povečanju naravnih ponorov ter varstvu in obnovi biotske raznovrstnosti, tudi v morskem okolju, naložbene potrebe in priložnosti, mednarodni razvoj in prizadevanja za doseg dolgoročnih ciljev Pariškega sporazuma in končnega cilja Okvirne konvencije Združenih narodov o spremembi podnebja, obstoječe informacije o predvidenem okvirnem proračunu Unije za toplogredne pline za obdobje 2030–2050.
- (5) Za doseg podnebne cilja za leto 2040 je med drugim bistveno, da se v celoti izvaja dogovorjeni okvir politike za leto 2030, da se zagotovita in podpreta okrepitev in zaščita konkurenčnosti in odpornosti evropske industrije, zagotovijo trajnostni prehranski sistemi, odpornost podeželskih skupnosti in prehranska varnost s pomočjo trajnostnega in trdnega evropskega kmetijskega sektorja, omogočijo poti prehoda na podlagi najboljših razpoložljivih stroškovno učinkovitih, varnih in nadgradljivih tehnologij, za prizadete regije, [...] sektorje in ranljiva gospodinjstva poveča osredotočenost na pravični prehod, pri katerem nihče ne bo zapostavljen, na primer s podporo iz Socialnega sklada za podnebje pri prehodu na podnebno nevtralnost. Nadalje je bistveno, da se zagotovi poštena konkurenca z mednarodnimi partnerji, razogljíči energetski sistem s tehnološko nevtralnim pristopom, ki zajema vse rešitve na področju brezogljíčne in nizkoogljíčne energije (vključno z obnovljivimi viri energije, jedrsko energijo, energetska učinkovitostjo, shranjevanjem, zajemanjem in shranjevanjem ogljika, zajemanjem in uporabo ogljika, odvzemi ogljika, geotermalno in vodno energijo, trajnostno bioenergijo ter vsemi drugimi obstoječimi in prihodnjimi neto ničelnimi energetskimi tehnologijami), zmanjšajo odvisnosti od uvoza ter organizira strateški dialog o okviru za obdobje po letu 2030 z vsemi ustreznimi sektorji, vključno z industrijo in prometom.

- (5a) Pri zagotovitvi stroškovno učinkovitega, pravičnega in socialno uravnoveženega prehoda na podnebno nevtralnost bodo eden od ključnih dejavnikov, ki bodo omogočili čisti prehod, [...] naložbe iz zasebnega in tudi javnega sektorja, med drugim s sredstvi Unije, saj bodo na primer omogočile hitrejše uvajanje in komercializacijo inovativnih tehnologij, pri tem pa podpirale dostop do razogljičenja industrije, proizvodnjo s čistimi tehnologijami in modernizacijo energetskih sistemov. [...] Dogovor o čisti industriji vzpostavlja pogoje za uspešen prehod, pri čemer se osredotoča na razogljičenje industrije in njeno prenovo[...] ter na podpirne mehanizme za evropsko industrijo, vključno z banko za razogljičenje industrije in novim, poenostavljenim okvirom za državno pomoč [...].
- (5b) Dogovor o čisti industriji [...] se osredotoča tudi na boljši dostop do javnega in zasebnega financiranja, integriran in medsebojno povezan energetski trg Unije, ki zagotavlja energetska varnost, spodbujanje krožnega gospodarstva, enake konkurenčne pogoje na svetovni ravni, med drugim z učinkovitim izvajanjem CBAM (mehanizem za ogljično prilagoditev na mejah) in njegovo razširitev na blago nižje v verigi, uvedbo ukrepov proti izogibanju pravilom in ukrepanjem v zvezi s selitvijo virov CO₂, ter jasne omogočitvene pogoje [...], kot so racionalizirani postopki izdaje dovoljenj ter uvajanje in razširjanje čistih tehnologij, da bi se ob upoštevanju spreminjajočih se geopolitičnih razmer okrepile industrijska konkurenčnost in inovacije v EU.
- (6) Glede na cilj podnebne nevtralnosti do leta 2050 bi bilo treba do leta 2040 zmanjšati emisije toplogrednih plinov in povečati odvzeme, s čimer bi zagotovili, da se bodo neto emisije toplogrednih plinov, tj. emisije po odštetju odvzemov, do leta 2040 v celotnem gospodarstvu zmanjšale za 90 % v primerjavi z ravnmi iz leta 1990.

(7) Prednost bi bilo treba dati notranjemu zmanjšanju emisij toplogrednih plinov in ga dopolniti s povečanimi odvzemi, vključno z naravnimi in tehnološkimi rešitvami. [...] Pri pripravi svežnja politik za obdobje po letu 2030 bi bilo treba ustrezno pozornost nameniti prispevku bruto zmanjšanja emisij v primerjavi z naravnimi in tehnološkimi odvzemi. Pri naravnih odvzemih [...] bi bilo treba upoštevati več značilnosti, na primer starostno strukturo gozda, delež organskih tal, naravno variabilnost, in negotovosti, povezane z vplivom podnebnih sprememb, [...] naravnimi motnjami in spremembami v metodologijah [...]. Naravni odvzemi [...] in odvzemi v industriji bodo imeli v gospodarstvu Unije v naslednjih desetletjih vse večjo vlogo, saj je treba emisije toplogrednih plinov in odvzeme uravnotežiti najpozneje do leta 2050, po tem letu pa doseči, da bodo emisije negativne. [...] V okviru pregleda Direktive 2003/87/ES Evropskega parlamenta in Sveta⁷ leta 2026 bodo oblikovane spodbude, pri čemer namerava Komisija v sistem EU za trgovanje z emisijami (v nadaljevanju: EU ETS) vključiti domače trajne odvzeme ogljika, da bi se kompenzirale preostale emisije [...], ki jih je težko zmanjšati. Sektorji rabe zemljišč, spremembe rabe zemljišč in gozdarstva imajo osrednjo vlogo v trajnostnem in krožnem biogospodarstvu ter bi lahko dolgoročno ugodno vplivali na podnebje in okolje, saj bi pripomogli k prehodu gospodarstva EU na čisto energijo in zmanjšali odvisnost z nadomeščanjem fosilnih materialov.

⁷ Direktiva 2003/87/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. oktobra 2003 o vzpostavitvi sistema za trgovanje s pravicami do emisije toplogrednih plinov v Uniji in o spremembi Direktive Sveta 96/61/ES (UL L 275, 25.10.2003, str. 32, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2003/87/oj>).

- (7a) Čeprav so bile nekatere omogočitevne politike že izvedene in je njihov učinek že viden, to še ne velja za vse. Komisija bi morala še naprej [...] krepiti pobude v zvezi z [...] omogočitvenim okvirom in si prizadevati za [...] njihovo hitrejše sprejetje, da bi bili vzpostavljeni pogoji za podporo evropski industriji in državljanom med preходом, ob polnem spoštovanju prava Unije.
- (8) Unija je vzpostavila regulativni okvir za doseganje podnebne cilja za leto 2030. Zakonodaja, s katero se izvaja ta cilj, zajema med drugim Direktivo 2003/87/ES, ki vzpostavlja EU ETS, Uredbo (EU) 2018/842 Evropskega parlamenta in Sveta⁸, s katero so bili uvedeni nacionalni cilji za zmanjšanje emisij toplogrednih plinov do leta 2030, in Uredbo (EU) 2018/841 Evropskega parlamenta in Sveta⁹, ki določa cilje glede neto odvzemov ogljika za sektor rabe zemljišč. Komisija bi morala oceniti, kako bi bilo treba zadevno zakonodajo Unije spremeniti, da bi dosegli podnebni cilj za leto 2040. Komisija bi morala pri oblikovanju [...] okvira za obdobje po letu 2030 pripraviti podrobne ocene učinka, pri tem pa upoštevati svoje analize celovitih nacionalnih energetske in podnebne načrtove, geopolitične razmere, tudi v zvezi z medsebojnimi povezavami med podnebno politiko ter varnostno in obrambno politiko, učinke na konkurenčnost, [...] na mala in srednja podjetja in energetske intenzivne panoge ter učinke na stroške energije in naložbene potrebe v državah članicah, obenem pa razmisliti o sprejetju potrebnih ukrepov, tudi zakonodajnih predlogov, če je ustrezno.

⁸ Uredba (EU) 2018/842 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 30. maja 2018 o zavezujočem letnem zmanjšanju emisij toplogrednih plinov za države članice v obdobju od 2021 do 2030 kot prispevku k podnebnim ukrepom za izpolnitev zavez iz Pariškega sporazuma ter o spremembi Uredbe (EU) št. 525/2013 (UL L 156, 19.6.2018, str. 26, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2018/842/oj>).

⁹ Uredba (EU) 2018/841 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 30. maja 2018 o vključitvi emisij toplogrednih plinov in odvzemov zaradi rabe zemljišč, spremembe rabe zemljišč in gozdarstva v okvir podnebne in energetske politike do leta 2030 ter spremembi Uredbe (EU) št. 525/2013 in Sklepa št. 529/2013/EU (UL L 156, 19.6.2018, str. 1, ELI: <https://eur-lex.europa.eu/eli/reg/2018/841/oj>).

- (8a) V [drugi polovici] desetletja 2030–2040 bi bilo treba ustrezno upoštevati več elementov za lažje doseganje podnebnega cilja za leto 2040, tudi morebitni omejeni prispevek visokokakovostnih mednarodnih dobropisov iz člena 6 Pariškega sporazuma k podnebnemu cilju za leto 2040, v skladu z računovodskimi pravili Pariškega sporazuma; vlogo domačih trajnih odvzemov (na primer zajemanje biogenih emisij s shranjevanjem ogljika (BioCCS) ter neposredno zajemanje in shranjevanje ogljika iz zraka (DACCS)) v EU ETS ob zagotavljanju okoljske celovitosti EU ETS, pa tudi možnost shranjevanja CO₂ zunaj Unije, kadar je to ustrezno ter obstajajo mednarodni sporazumi, v katerih so določeni pogoji, ki so enakovredni tistim iz prava Unije; ter večjo in uresničljivo prilagodljivost med sektorji in znotraj njih, da se omogoči stroškovna učinkovitost, pri čemer bi lahko bili na primer [...] uspehi držav članic v enem sektorju stroškovno učinkovita protiutež zaostankom v drugih, vendar bi še vedno moral vsak sektor prispevati svoj delež k prizadevanjem. Komisija bi morala pri operacionalizaciji uporabe mednarodnih dobropisov upoštevati potrebo po zagotovitvi enakih konkurenčnih pogojev v državah članicah in možnost, da se podprejo strateška partnerstva EU. Mednarodni dobropisi ne bi smeli biti relevantni za skladnost v okviru EU ETS. Sedanjo krivuljo EU ETS bi bilo treba v prihodnjem pregledu direktive o ETS revidirati, da se upošteva cilj, dogovorjen za leto 2040. Da se ocenijo družbeni, gospodarski in okoljski vplivi, bi moral [...] okvir za obdobje po letu 2030 temeljiti na zanesljivih ocenah učinka. Z [...] okvirom za obdobje po letu 2030 bi bilo treba tudi spodbujati konvergenco, hkrati pa upoštevati pravičnost, nacionalne okoliščine in posebnosti držav članic, pa tudi otokov in najbolj oddaljenih regij.
- (9) Ker cilja te uredbe, in sicer vzpostavitve vseevropskega podnebnega cilja za leto 2040, države članice ne morejo zadovoljivo doseči, temveč se zaradi obsega in učinkov lažje doseže na ravni Unije, lahko Unija sprejme ukrepe v skladu z načelom subsidiarnosti iz člena 5 Pogodbe o Evropski uniji. V skladu z načelom sorazmernosti iz navedenega člena ta uredba ne presega tistega, kar je potrebno za doseganje navedenega cilja.
- (10) Uredbo (EU) 2021/1119 bi bilo zato treba ustrezno spremeniti –

SPREJELA NASLEDNJO UREDBO:

Člen 1

Spremembe Uredbe (EU) 2021/1119

Uredba (EU) 2021/1119 se spremeni:

(1) v členu 1, drugi odstavek, se doda naslednji stavek:

„Ta uredba določa tudi zavezujoč cilj Unije za leto 2040.“;

(2) v členu 4 se odstavki 3, 4 in 5 nadomestijo z naslednjim:

„3. Da bi se dosegel cilj podnebne nevtralnosti iz člena 2(1), je zavezujoč podnebni cilj Unije za leto 2040 zmanjšanje neto emisij toplogrednih plinov (emisij, potem ko se odštejejo odvzemi) za 90 % v primerjavi z ravnmi iz leta 1990 do leta 2040.

4. Komisija za obdobje po letu 2030 pregleda zadevno zakonodajo Unije, da se omogoči doseganje cilja iz odstavka 3 tega člena in cilja podnebne nevtralnosti iz člena 2(1), ter razmisli o sprejetju potrebnih ukrepov, kot je ustrezno, in na podlagi podrobne ocene učinka, v skladu s Pogodbama.

[...] Komisija [...] še naprej krepi [...] pobude v zvezi z omogočitvenim okvirom ter si prizadeva za njihovo hitrejše sprejetje in izvajanje, [...] da bi bili vzpostavljeni pogoji za podporo prizadetim pravnim in fizičnim osebam, kot so evropska industrija in državljani, med prehodom proti ciljem iz odstavkov 1 in 3 tega člena, cilju iz člena 2(1) in podnebno nevtralnemu gospodarstvu [...].

5. Komisija za lažje doseganje cilja iz odstavka 3 tega člena pri pregledu iz prvega pododstavka [...] odstavka 4 zagotovi, da so v zakonodajnih predlogih ustrezno upoštevani naslednji elementi:
- (a) od leta [2036] morebitni omejeni prispevek k podnebnemu cilju za leto 2040 z uporabo visokokakovostnih mednarodnih dobropisov v skladu s členom 6 Pariškega sporazuma v višini [3] % neto emisij EU iz leta 1990, s čimer se podpirajo EU in tretje države pri doseganju krivulj neto zmanjševanja emisij toplogrednih plinov, združljivih s ciljem Pariškega sporazuma, da se zadrži zvišanje povprečne svetovne temperature precej pod 2 °C in nadaljujejo prizadevanja za omejitev dviga temperature na 1,5 °C glede na predindustrijske ravni, [pod pogojem, da se zagotovita okoljska celovitost in stroškovna učinkovitost dobropisov, hkrati pa spodbuja vodilni položaj EU na področju tehnologije]; izvor, merila kakovosti in drugi pogoji glede pridobitve in uporabe takih dobropisov se urejajo s pravom Unije, takšni dobropisi pa niso relevantni za skladnost v okviru EU ETS;
 - (b) vloga domačih trajnih odvzemov v okviru EU ETS, da bi se nadomestile preostale emisije [...], ki jih je težko zmanjšati;
 - (c) večja prilagodljivost med sektorji in znotraj njih, da se podpre preprosto in stroškovno učinkovito doseganje ciljev;
 - (d) stroškovna učinkovitost in solidarnost kot del ciljev in prizadevanj držav članic po letu 2030 ob upoštevanju nacionalnih okoliščin in posebnosti, tudi otokov in najbolj oddaljenih regij;
 - (e) najboljši razpoložljivi in najnovejši znanstveni dokazi, vključno z najnovejšimi poročili IPCC in svetovalnega odbora;

- (f) družbeni, gospodarski in okoljski vplivi v državah članicah, tudi glede na cilje razogljičenja in konkurenčnost za evropsko industrijo;
- (g) stroški neukrepanja in koristi ukrepanja v srednje- do dolgoročnem obdobju;
- (h) potreba po zagotovitvi in podpiranju poštenega in socialno pravičnega prehoda za vse, pri čemer se posebna pozornost nameni regijam, sektorjem, malim in srednjim podjetjem ter ranljivim gospodinjstvom, ki jih je prizadel prehod na podnebno nevtralnost;
- (i) poenostavitev, tehnološka nevtralnost, stroškovna učinkovitost, gospodarska učinkovitost in gospodarska varnost;
- (j) podnebni ukrepi kot spodbuda za naložbe, [...] inovacije in večjo konkurenčnost;
- (k) potreba po okrepitvi svetovne konkurenčnosti gospodarstva Unije in po zmanjšanju tveganja selitve virov CO₂, zlasti za mala in srednja podjetja ter industrijske sektorje, ki so najbolj izpostavljeni, [...], da se zagotovi poštena konkurenca;
- (l) najboljše razpoložljive stroškovno učinkovite, varne in nadgradljive tehnologije;
- (m) cenovna dostopnost energije, zanesljivost oskrbe z energijo, energetska varnost, [...] energetska učinkovitost, vključno z načelom „energetska učinkovitost na prvem mestu“, [...], ter okrepitev električnih omrežij in medsebojnih povezav;
- (n) pravičnost in solidarnost med državami članicami in znotraj njih,
- (o) potreba po zagotavljanju okoljske učinkovitosti in postopnega napredka ob hkratni zaščiti socialne kohezije in zagotovitvi pravičnega prehoda.;

- (p) potreba po dolgoročnem ohranjanju, upravljanju in po potrebi povečanju naravnih ponorov ter varstvu in obnovi biotske raznovrstnosti, spodbujanju trajnostnega in krožnega biogospodarstva, pa tudi upoštevanju vplivov zaradi razlik v starostni strukturi gozdov, naravne variabilnosti in negotovosti, zlasti tistih, ki so povezane z vplivi podnebnih sprememb in naravnimi motnjami v sektorjih rabe zemljišč, spremembe rabe zemljišč in gozdarstva;
- (q) naložbene potrebe in priložnosti, vključno z dostopom do javnega in zasebnega financiranja, ter podpora za inovacije in dostop do inovativnih tehnologij v državah članicah;
- (r) razvoj dogodkov na mednarodni ravni in prizadevanja za doseganje dolgoročnih ciljev Pariškega sporazuma in končnega cilja Okvirne konvencije Združenih narodov o spremembi podnebja (UNFCCC) ter podpora Unije njenim partnerjem pri obravnavi podnebnih sprememb in njihovih posledic.“;

(3) v členu 11, prvi odstavek, se dodajo naslednje točke:

- „(c) konkurenčnost evropske industrije, zlasti energetsko intenzivnih panog ter malih in srednjih podjetij;
- (d) tehnološki napredek in uvajanje inovativnih tehnologij v državah članicah in sektorjih;
- (e) ocenjeno raven neto odvzemov na ravni Unije glede na cilje iz te uredbe.“;**

(4) v členu 11 se drugi odstavek nadomesti z naslednjim:

„Komisija lahko, kadar je to ustrezno, poleg poročila predloži zakonodajne predloge za spremembo te uredbe in dodatne ukrepe za okrepitev pobud v zvezi z omogočitvenim okvirom v podporo nadaljnjemu učinkovitemu izvajanju te uredbe.“.

Člen 2

Začetek veljavnosti

Ta uredba začne veljati dvajseti dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.

Ta uredba je v celoti zavezujoča in se neposredno uporablja v vseh državah članicah.

V Bruslju,

Za Evropski parlament
predsednica

Za Svet
predsednik/predsednica